

Q & A Kaksi viikkoa aikaa valittaa KELA:n päätöksestä

SEKL on auttanut useita eläkeläisiä valittamaan KELA:n päätöksestä katkaista eläkemaksut viime viikkojen aikana. Siinä yhteydessä on ollut useita kysymyksiä, jotka ovat nousseet esiin. Tarjoamme tässä niihin vastauksia.

1. Kuka voi valittaa KELA:n päätöksestä?

V: Se, jota päätös koskee, saa valittaa. Prosessi toimii niin, että ensin on jätettävä oikaisuvaatimus viranomaiselle. Jos KELA ei muuta päätöstään, voit lähettää asian edelleen muutoksenhakulautakuntaan. Jos haluat valittaa sen päätöksestä, voit lähettää asian hallinto-oikeuteen. Lue lisää täältä: <https://www.kela.fi/paatoksesta-valittaminen>

2. Miten valtakirja tehdään toiselle, joka ajaa asiaani?

V: Jos edustaja lähettää valituksen omissa nimissään, tarvitaan myös valtakirja. Mutta jos se, jota päätös koskee, allekirjoittaa sen itse, silloin voi ottaa apua vastaan esim. perheeltä valituksen tekemisessä.

Kirjoita kirjallinen valtakirja paperille tai digitaalisesti ja sano, että sinä [nimesi] valtuutat [valtuutetun nimi] ajamaan asiaasi ja edustamaan sinua eläkepäätösesi käsittelyssä. Lisää ajankohta, josta valtuutus alkaa ja tieto siitä, miten ja milloin valtuutus lopetetaan. Allekirjoita valtakirja.

3. Mitä eroa on oikaisupyynnöllä (tai -vaatimuksella), kanteella ja valituksella?

V: Oikaisuvaatimus on vapaamuotoinen teksti, joka osoitetaan päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranomaista valvovalle ylemmälle viranomaiselle.

Kanne on riita-asian kantajan esittämä vastaajalle suunnattu vaatimus.

Valituksella tarkoitetaan oikeudenkäynnin osapuolen tekemää muutoksenhakua, eli tuomiosta valitetaan korkeampaan oikeuteen. Myös EU-komissiolle suunnataan valitus, kun halutaan tuoda esiin, että jäsenmaa ei noudata EU:n lakeja.

4. Milloin oikaisupyyntö on lähetettävä KELA:aan?

V: Oikaisuvaatimus on toimitettava KELA:aan 37 päivää päätöksen postileimasta tai siitä, kun se on digitaalisesti lähetetty vastaanottajalle.

5. Mitä voin nostaa esiin valituksessani kansaneläkkeen maksun lopettamisesta

V:

- Voit kertoa, mitkä sinun tulosi ja menosi ovat kuukaudessa ja miten eläkkeen poistaminen vaikuttaa talouteesi, terveyteesi ja hyvinvointiisi.

- Voit nostaa esiin, miten kohtuuttoman lyhyt siirtymäaika sinulle annetaan (2 kk lain hyväksymisestä sen toimenpanoon maksujen lakkauttamiseksi).

- Voit nostaa esiin, että on hallinto-oikeudellisesti sekavaa, että KELA on leiponut samaan päätökseen kaksi erillistä päätöstä; eläkkeen maksun katkaisu ja eläkeoikeuden lakkauttaminen kahden vuoden kuluessa.

- Voit nostaa esiin, että laki rikkoo EU-oikeudellisuutta, koska se eriarvoistaa eläkeläiset, jotka asuvat Suomessa ja muualla maailmassa niitä kohtaan, jotka asuvat muissa EU-maissa.
- Voit nostaa esiin, että Suomi ei ole varmistanut että eläkkeensä menettävät saavat vastaavan korvauksen asuinmaastaan, päinvastoin, KELA ei ole halunnut edesauttaa kartoittamaan, keitä kaikkia leikkaukset kurittavat
- Voit nostaa esiin, että eläkemuutos luo mekanismeja, jotka lukitsevat työvoimaa eri maihin sen sijaan, että liikkuvuutta edistettäisiin Euroopan yhteismarkkinoilla
- Voit nostaa esiin, että eläke on osa ihmisen omaisuutta Euroopan Neuvoston ihmisoikeussopimuksen mukaisesti, eikä sitä voida ottaa pois tällä tavalla
- Voit nostaa esiin, että KELA:n tulisi lykätä lain toimeenpanoa siihen asti, että EU-oikeudellisuus ja nämä muut näkökohdat on tutkittu perusteellisesti.

6. Miten teen valituksen EU:lle?

Teet valituksen Euroopan unionin komissiolle omin sanoin. Valitus otetaan käsiteltäväksi vain, jos kyseessä on tilanne, jossa EU-maan kansallinen viranomainen ei ole soveltanut EU-lainsäädäntöä maassaan oikein. Eli valituksesi koskee tässä yhteydessä Suomen valtiota, Sosiaali- ja terveysministeriötä ja KELA:aa, jotka rikkovat EU:n sääntöjä yhdenvertaisuudesta, syrjintäkiellosta ja yhteismarkkinoiden toimivuudesta, mihin liittyy myös työvoiman liikkuvuus ja eläkkeiden mukaansaaminen.

Tänne voit jättää valituksesi komissiolle (ruotsiksi) <https://ec.europa.eu/law/application-eu-law/report-breach/sv/check-your-criteria> ja (suomeksi) <https://ec.europa.eu/law/application-eu-law/report-breach/fi/check-your-criteria>.

Täältä löydät ohjeita, miten vastaat lomakkeen kysymyksiin:
<https://www.sekl.se/kansanelake.html>